

PROJEKT IZGRADNJE CENTRA GAMING INDUSTRIJE U NOVSKOJ

Kampus za visokoškolsko obrazovanje u gaming industriji

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Centar gaming industrije u Novskoj uvršten je među strateški važne državne projekte i jedan je od najvažnijih projekata u Sisačko-moslavačkoj županiji koji bi trebao doprinijeti njezinoj revitalizaciji, pružiti mladim ljudima priliku za ostanak u tome kraju te stvoriti poželjno mjesto za rad i stvaranje novih poslovnih, društvenih, socijalnih i ekonomskih vrijednosti.

Uvodne napomene

Strateški projekt Novske i Sisačko-moslavačke županije jest izgradnja *gaming* kampusa, investicije vrijedne približno 50 milijuna eura koja će se prostirati na površini od osam hektara u Poduzetničkoj zoni Novska. Osim što će imati poduzetnički akcelerator, u sklopu kampusa planirani su i arena za e-sport te za testiranje videoigara, visokoobrazovna ustanova te svi pripadajući studentski sadržaji. Projekt je predstavljen javnosti 17. siječnja 2024. u Poduzetničkome inkubatoru Pismo u Novskoj. Provođi ga Javna ustanova Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije, koja je osnovana 2018. Odlukom Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije, radi koordinacije i poticanja regionalnoga razvoja, pripreme i provedbe projekata te privlačenja potencijalnih ulagača. Partneri na projektu su Sisačko-moslavačka županija, Grad Novska te Razvojna agencija SIMORA.

Projekt Centra *gaming* industrije u Novskoj javnosti je prvi put predstavljen prije četiri godine kao investicijska ideja, a sada su konačno osigurani svi preduvjeti za početak gradnje. Projektiranje je završeno i ishodovane su dozvole za gradnju. *Gaming* kampus prostirat će se na devet hektara, na zemljištu na kojemu će se nalaziti fakultet, studentski dom, akcelerator, dvorana za testiranje videoigara koja podsjeća na prizemljeni NLO te ugo-

stiteljski objekti i sportsko-rekreacijski sadržaji.

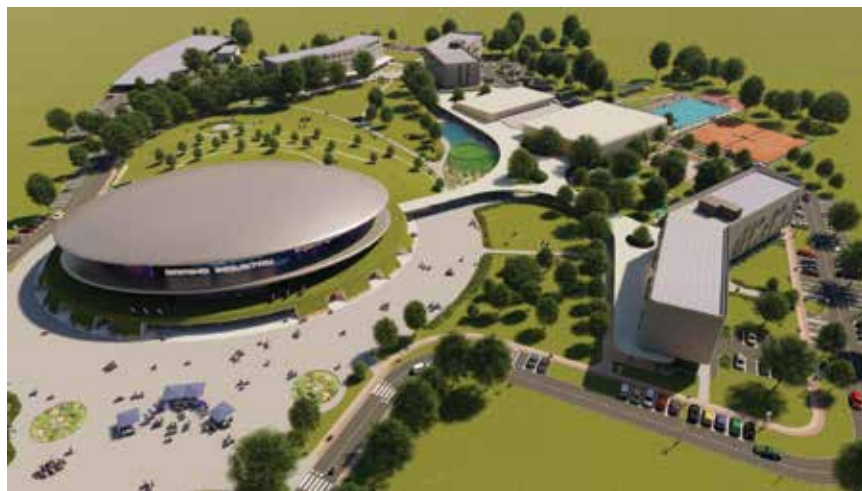
Centar za *gaming* industriju *brownfield* je investicija zahvaljujući kojoj su napuštene derutne zgrade pretvorene u Poduzetnički inkubator

To će biti prvi hrvatski projekt financiran iz europskoga Fonda za pravednu tranziciju. Taj je fond financijski instrument koji je uspostavljen u sklopu kohezijske politike radi pružanja pomoći područjima suočenima s ozbiljnim socioekonomskim izazovima. Njegovi su glavni ciljevi ublažiti posljedice tranzicije financiranjem

diversifikacije i modernizacije lokalnoga gospodarstva te smanjenjem negativnih posljedica na zaposlenost. U tu se svrhu iz Fonda za pravednu tranziciju podupiru ulaganja u područja kao što su digitalna povezanost, tehnologije čiste energije, smanjenje emisija, regeneracija industrijskih objekata, prekvalifikacija radnika i pružanje tehničke pomoći.

Nova etapa u razvoju poduzetničkoga inkubatora u Novskoj

Gradnja Centra za *gaming* industriju zapravo je nastavak priče koja je u Novskoj počela prije šest godina, odnosno 2018. kada je otvoren Poduzetnički inkubator Pismo, na Trgu Luke Ilića Oriovčanina. U taj projekt, čiji je službeni naziv "Stvaranje poticajnog poduzetničkog okruženja u Sisačko-moslavačkoj županiji osnivanjem Poduzetničkog inkubatora PISMO – Novska", uloženo je približno 3.185.000 eura, od čega je sredstvima iz EU-ovih fondova sufinancirano 2.654.450 eura. Riječ je o *brownfield* investiciji, odnosno o ulaganju u postojeće kapacitete, zahvaljujući kojoj su napuštene derutne zgrade pretvorene u Poduzetnički in-

Vizualizacija novog Centra za gaming industriju

Onkubator PISMO 1 prije (lijevo) i poslije obnove (desno)

Fotografija zgrade PISMO 2, prije i nakon rekonstrukcije

kubator Sisačko-moslavačke županije. U sklopu toga projekta, koji se provodio od 2017. do 2020., obnovljene su dvije zgrade s ukupno 20 ureda, a taj prostor danas je opremljen videostudijem i glazbenim studijem, *motion capture* studijem, VR opremom, prostorom s CNC strojem, 3D printerom, mikroljevom, suradnim (*coworking*) prostorom i konferencijskom dvoranom. Poduzetnički inkubator Pismo svim svojim korisnicima omogućuje poslovanje uz smanjene troškove te

stvara poslovno okruženje u kojemu poduzetnici/obrnici mogu ostvariti zajedničku poslovnu suradnju, razmjenjivati iskustva i razvijati poslovne ideje. Misija Poduzetničkoga inkubatora Pismo jest pružiti mladim ljudima priliku za ostanak u Sisačko-moslavačkoj županiji te stvoriti poželjno mjesto za rad i stvaranje novih poslovnih, društvenih, socijalnih i ekonomskih vrijednosti. Inkubator je fokusiran na sektore metalne industrije i industrije razvoja videoigara.

Metalna industrija imala je dugogodišnju tradiciju na području Sisačko-moslavačke županije te je kao takva jedan od prioritetnih gospodarskih sektora u županiji s velikim neiskorištenim potencijalom. Također, potiče se razvoj *gaming* industrije, grane koja posljednjih godina bilježi veliku ekspanziju u cijelome svijetu. Osim toga opremljenost poduzetničke infrastrukture omogućuje poduzetnicima da razvijaju ideje i u drugim područjima djelovanja. Veći dio opreme već je u funkciji, a preostali je dio u fazi nabave. Osnivanje poduzetničke infrastrukture, koja će u 26 funkcionalno-prostornih jedinica sadržavati svu potrebnu opremu poput CNC stroja, 3D printera, glazbenoga i filmskoga studija te sve potrebne računalne programe, omogućit će povećanje razine poduzetničke aktivnosti.

Poduzetnički je inkubator u posljednjih šest godina utjecao na stvaranje kvalitetnoga poduzetničkog okruženja stvarajući prostor, pružajući usluge i omogućujući korištenje opreme kako bi poduzetnicima bilo lakše i dostupnije raditi na razvoju svojega poslovanja. Razvojem poslovanja i stvaranjem novih proizvoda i usluga bit će stvoreni uvjeti za otvaranje novih radnih mjesta, što u Sisačko-moslavačkoj županiji kao županiji s velikom stopom nezaposlenosti predstavlja potrebu i nužnost. Prednosti koje nudi Poduzetnički inkubator Pismo su najam ureda i konferencijskoga prostora po povoljnim uvjetima, najam opreme specijalizirane za industriju videoigara i metaluršku industriju, savjetodavne i mentorske usluge, edukacije i marketinška podrška.

Novouređeni prostori Poduzetničkog inkubatora

Vizualizacija glavne zgrade u Centru koja podsjeća na prizemljeni NLO

Projekt Centra *gaming* industrije

Grad Novska prepoznao je priliku u brzorastućoj industriji videoigara pa je sljedeći korak u daljnjemu razvoju toga poduzetničkog inkubatora gradnja modernoga centra za *gaming* industriju. Srednja škola Novska i Tehnička škola u Sisku imaju smjer za razvoj videoigara i smjer za robotiku. Usmjerenost prema industriji videoigara u cijelosti je transformirala perspektivu toga maloga grada koji je dugi niz godina stagnirao nakon ratnih razaranja, jer je tradicionalna industrija poput željezare i rafinerije, koja je dugo bila glavni oslonac gospodarstva u regiji, nažalost, devastirana.

Grad Novska prepoznao je priliku u brzorastućoj industriji videoigara pa će u razvoju poduzetničkog inkubatora graditi moderni centar za *gaming* industriju

Zato je Centar za *gaming* industriju uvršten među strateški važne državne projekte i jedan je od najvažnijih projekata u Sisačko-moslavačkoj županiji koji bi trebao doprinijeti njezinoj revitalizaciji. Centar će privlačiti mlade ljude i omogućiti nova zapošljavanja. U posljednje dvije godine ishodovano je svih šest građevinskih dozvola te su osigurana sredstva iz

Fonda za pravednu tranziciju. Slijedi raspisivanje javnoga natječaja za izgradnju kampusa, a početak radova planiran je krajem 2024.

Glavni projekt Centra *gaming* industrije izradila je tvrtka *Trames d.o.o.*, a uključuje izgradnju nekoliko građevina na devet hektara zemljišta u Poduzetničkoj zoni Novska. Zgrada fakulteta prostirat će

Vizualizacija sobe u studentskom domu

Arena za e-sport

se na 12 000 kvadratnih metara, a studentski dom na 5000 kvadratnih metara. U projekt je, uz sve studentske sadržaje poput restorana i ugostiteljskih objekata, uključena gradnja bazena te sportske dvorane. Studentski dom imat će 201 ležaj, a akcelerator 200 radnih jedinica i moderno opremljeni VR studio. Sve će

građevine biti povezane prometnicama, a planirani su i rukometno, nogometno i odbojkaško igralište, vježbalište za golf, teretana na otvorenome te teniski tereni. Uz kampus će se graditi i energana. Prostorom će dominirati arena za e-sport koja podsjeća na prizemljeni NLO te ima dvije i pol tisuće mjesta za gledatelje i

prostor za *gaming* natjecanja. U budućem *gaming* centru izvodit će se petogodišnji visokoobrazovni studij iz područja videoigara te srednjoškolski program.

Umjesto zaključka

Nedavno objavljena analiza industrije videoigara, u kojoj je analizirano 30 tvrtki koje zapošljavaju ukupno 522 radnika i vanjska suradnika u Hrvatskoj, pokazala je da su tvrtke u tome sektoru u 2021. ostvarile prihode oko 64,4 milijuna eura te da posljednje dvije godine bilježe dobit veću od 10 milijuna eura. U poduzetničkome inkubatoru u zadnjih šest godina osposobljeno je 240 *game developer*a, koji su kroz dva obrazovna programa dobili priliku steći znanja potrebna za izradu videoigara, od toga kako ih isprogramirati do toga kako izraditi 3D modele, odnosno grafiku za videoigre. Održano je 5760 sati edukacija te uspješno pokrenuto 67 *startup* tvrtki, koje u dvije obnovljene zgrade zapošljavaju više od stotinu

Kampus će sadržavati igrališta za različite sportove

ljudi. Nedavno je održana radionica "Boot camp za digitalizaciju javnog sektora", koja je izazvala veliko zanimanje javnosti. To je događanje okupilo predstavnike javnih sektora u cilju razmjene znanja i informacija o usvajanju te implementaciji procesa digitalne transformacije unutar javnoga sektora. Na radionici posebno je istaknuta važnost podrške javnome sektoru u razvoju i implementaciji digitalnih rješenja, a ključni je cilj unaprjeđenje administrativnih procesa, obrazovanja, kulturnih inicijativa, komunalnih usluga te turizma.

U poduzetničkome inkubatoru u zadnjih šest godina osposobljeno je 240 *game developer*a, koji su kroz dva obrazovna programa dobili priliku steći znanja potrebna za izradu videoigara

Inkubator danas privlači *gamere* iz Zagreba, Splita, Čakovca, Velike Gorice te drugih dijelova zemlje, ali i iz Europe i drugih država svijeta. Nedugo nakon što je službeno predstavljen projekt Centra za *gaming* industriju, studenti s Penn State Universityja iz Sjedinjenih Američkih Država posjetili su Novsku u pratnji svojih profesora. Tijekom toga susreta održana je prezentacija Poduzetničkoga inkubatora Pismo, kojoj se pridružila i gradonačelnica Novske Marija Kušmiš. Sveučilište Penn State ističe se kao simbol akademske izvrsnosti i globalnoga angažmana, a poznato je po svojoj predanosti visokokvalitetnome obrazovanju, naprednome

Gaming kampus će se prostirati na površini od devet hektara

istraživanju i utjecajnome društvenom djelovanju. S prisutnošću na 24 kampusa, s gotovo 88 000 studenata i 17 000 fakultetskog osoblja, Sveučilište Penn State redovito je rangirano među najboljim sveučilištima diljem svijeta. Ta razmjena iskustava i znanja tijekom obilaska otvorila je vrata za potencijalne suradnje između toga sveučilišta i inkubatora Pismo, otvarajući put za buduća partnerstva usmjerena na poticanje poduzetništva, inovacija te globalne povezanosti. Inicijative poput te djeluju kao katalizatori napretka jer potiču pozitivne promjene i dobiti međunarodne suradnje. Budući da je *gaming* industrija vrlo konkurentna u svijetu, studenti često moraju biti vrlo angažirani i posvećeni kako bi se istaknuli i izgradili uspješne karijere. To zahtijeva stalno učenje, razvoj vještina i izgradnju mreže veza u industriji, u čemu će im novi Centar za *gaming* industriju zasigurno

pomoći, jer visokoškolsko obrazovanje u *gaming* industriji, koje za sada ne postoji u Hrvatskoj, studentima može pružiti temelje i resurse potrebne za uspjeh u toj dinamičnoj i brzorastućoj industriji. Za sada Akademija dramskih umjetnosti, Fakultet organizacije i informatike te Fakultet elektrotehnike i računarstva nude studentima Sveučilišta u Zagrebu određene kolegije vezane uz programiranje te osnove razvoja videoigara, a postoje i drugi neformalni oblici usavršavanja poput radionica i seminara.

Izvori:

- <https://eufondovi.gov.hr/>
- <https://inkubator-pismo.eu/>
- <https://novska.hr/hr>
- <https://cgda.eu/wp-content/uploads/2023/12/CGDAanaliza2022.pdf>
- Vizualizacije: Javna ustanova Regionalni koordinatorski Sisačko-moslavačke županije